

der var bedre Raad til at betale det end nogen Sinde tidligere. Det forekommer mig, at disse Vilkaar maatte give Grundlag for en bedre Økonomi, saa at Byrderne ikke faldt saa tungt paa os nu under de nedadgaaende Tider. Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard udtalte i Virkeligheden, at man havde forudset, at der vilde komme saadanne overordentlig vanskelige Tider. Man havde forudset det, men ikke des mindre blev Gælden her i Landet forøget med 1 Milliard Kr. Statsgældens Forrentning er steget fra 12,3 Millioner til 36,8 Millioner, og Statsvirksomhederne giver et betydeligt Underskud i Stedet for et Overskud. Statstjenestemændenes Tal blev under denne Regering forøget med 20 pCt. eller saadant noget som 7 000—8 000. Det skete i 1919—20, og dette staar i Forbindelse med, at man indførte 8 Timers Arbejdsdagen, og med den Maade, hvorpaa man indførte den, idet man ikke en Gang tog den Overenskomst, som Etatscheferne og Tjenestemændene var enige om, men „forbedrede“ den i Retning af, at 8 Timers Arbejdsdagen skulde indføres ganske doktrinært. Det forekommer mig, at det er Efterladenskaber fra den radikale Regerings Tid, som falder tungt paa den Tid, der kommer, og som vi ikke kan frigøre os for i lang Tid.

Nu hævdes det jo — og det er egentlig det eneste, man bryder sig om at diskutere —, at der af den radikale Regering blev afleveret en meget stor Kassebeholdning, en Kassebeholdning paa 352 Mill. Kr., og det anses for at være et stort Vidnesbyrd om, med hvilken Omsigt man havde styret Landet. Men her vil jeg dog bede om, at man lægger Mærke til, at denne Kassebeholdning indeholdt baade de 145 Mill. Kr. til det saakaldte Genforeningslaan og de 130 Mill. Kr., som var Salgssummen for et Aktiv som de vestindiske Øer — et Aktiv, der for den Sags Skyld kunde være lige saa godt som Statsbanerne nu. Disse 275 Mill. Kr. burde altsaa ikke regnes med til denne Kassebeholdning. At man regner dem med, kan i Virkeligheden sammenlignes med, at en Mand, der har en Post, som skal betales, gaar hen og laaner det Beløb og saa bliver liggende med det i en Maaned eller to og i den Tid krør sig af, at nu har han saa stor en

kontant Formue. Nu vil man maaske sige, at Pengene for de vestindiske Øer ikke var forudbestemt til noget andet, men Hensigten var dog vist alligevel, at det Beløb skulde gaa til særlige Formaal, og man kunde vel ikke anvende det til noget bedre end til Udgifterne ved Genforeningen med Sønderjylland. Efter at de Poster er regnet fra, var der tilbage 77 Mill. Kr., det vil sige, at Kassebeholdningen var 12 pCt. af det Statsbudget, man havde sluttet med, som var paa 602 Mill. Kr., medens man fra den tidligere Regering overtog en Kassebeholdning paa 34 Mill. Kr., det vil sige en Kassebeholdning paa 27 pCt. af det Statsbudget, man den Gang havde, paa 123 Mill. Kr.

Jeg kan ikke se, det kan siges, at her er ført en Politik paa langt Sigt, hvis man derved skal forstaa, at den daværende Regering havde søgt omsorgsfuldt og paa langt Sigt at forberede en økonomisk Situation, som kunde blive nogenlunde let for Befolkningen, naar de vanskelige Tider kom; dem havde man nemlig forudset. Naar man nu forlyster sig med at tale om det nuværende Ministerium som Underskudsministeriet set i Forhold til det tidligere Ministerium, er det vel rigtigt, at der har været Underskud, men man maa heroverfor ikke glemme, hvilke Forhold det nuværende Ministerium i sin Tid gik ind til. Thi hele Udviklingen med de højspændte Laan, med de højspændte Budgetter drev det jo fremad, man kunde ikke komme bort fra denne Udvikling igen i en Hast. De Forhold, den nuværende Regering gik ind til, var saa vanskelige, at det er forklarligt, at man ikke saa hurtigt har kunnet komme bort fra, hvad den forrige Regering havde indført. Man maa heller ikke glemme, at der paa Finansloven var vokset mange Bevillinger frem, som heller ikke er til at komme bort fra igen i en Hast. Jeg skal saaledes blot nævne een: Overtagelsen af Gymnasieskolerne. Før disse blev overtaget af Staten, var Udgifterne til dem kun godt et Par Millioner, nu er Udgifterne godt 6 Millioner, altsaa en Forøgelse paa 4 Mill. Kr. Jeg nævner blot dette enkelte Tilfælde. Jeg kan derfor ikke faa Øjet op for, at det lange Sigt, som man den Gang har haft, har ramt rigtigt, saaledes at man har be-